అవ్యక్తం

సుబ్బారాయుడు ఘోర ప్రతిజ్ఞ చేశాడు. దారుణమైన శపథం పూనాడు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు కొన్నీ, యాంత్రిక విపర్యయాలు మరికొన్నీ జరిగినై.

ఉత్తర ధ్రువ ప్రాంతాల్లో భూకంపం కలిగింది. మద్రాసులో, ట్రాము పట్టా వదిలేసి ప్రక్కన వున్న కాలిబాటమీదికెళ్ళి నిలబడింది! ఆకాశంలో రెండు విమానాలు తప్పుకునేందుకు ఖాళీలేక ఢీకొన్నై! బి.ఏ. ఆనర్సు చదివిన ఓ యువతి భర్త కోసం పత్రికల్లో ప్రకటన చేసింది!

ఈ వార్తలన్నింటినీ ఆ రోజు పత్రికలు ప్రకటించినై. కాని సుబ్బారాయుడి ప్రతిజ్ఞ విషయం ఏ పత్రికా ప్రకటించలేదు. ఎందువల్ల?

'ఎందువల్ల?' సుబ్బారాయుడు పత్రికని టేబిలు మీద నుంచి క్రిందకు నెట్టేసి ఆలోచించడం ప్రారంభించాడు.

ఈ లోకంలోని సకల చరాచర జీవకోటి భవిష్యత్తును నిర్ణయించేటంత బరువు, బలమూ వున్న తన ప్రతిజ్ఞను, లోకం ఎందుకని చూడలేకపోయింది? అసలు లోకానికి యీ విషయం ఏమంత ప్రాముఖ్యమైంది కాదా?

గట్టిగా ఓ పొడుం పట్టు పట్టి తల పంకించి, పెన్సిలు తీసుకున్నాడు. ఇంతలో వెనక ఎవరో వస్తున్న చప్పుడయింది. తిరిగి చూశాడు.

"మూడో ప్రపంచ యుద్ధం వచ్చేటట్టుగా వుంది" - లోపలకు వస్తూనే జర్నలిస్టు రావు అన్నాడు.

"రానీ"

"ఈసారి ఇండియా కూడా యుద్ధభూమిగా మారుతుంది"

"మారసీ"

రావు, సుబ్బారాయుడు ప్రక్కన వున్న కుర్చీలో కూర్చుంటూ, "కులాసాయేనా?" అన్నాడు.

సుబ్బారాయుడు పెన్సిలు తిరిగి టేబిలు మీద పెట్టి – "ఆ అనుమానం నీ కెందుకు కలిగింది?" అన్నాడు కొంచెం కఠినంగా.

"నీ జవాబులు" – రావు నత్తిగా జవాబిచ్చాడు.

సుబ్బారాయుడు మరోమాటు పొడుం గట్టిగా పీల్చి వుపక్రమించాడు.

"అసలు యుద్ధాలు ఎందుకు వస్తయ్?"

రావు కిందపడివున్న పత్రికను చేతిలోకి తీసుకుంటూ –

"ఈ విషయాన్ని మనం చాలాసార్లు చర్చించాం. మళ్ళీ యిప్పుడా చర్చ అనవసర మనుకుంటాను, అసలు – నీ వంట్లో...."

సుబ్బారాయుడు గట్టిగా టేబిలు మీద గుద్దేడు.

రావు చేతిలో నుంచి పత్రిక జారి తిరిగి నేలమీద పడింది.

"ఏ ముఖ్యవిషయాన్నైనా సీరియస్‌గా చర్చించుదామనుకున్నప్పుడల్లా, నువ్వు 'నీ వంట్లో' అంటూ అడ్డు తగులుతూంటావు. అసలు నీ వుద్దేశ్యం నాకు మతి స్తిమితంగా లేదనా?"

రావు బలవంతంగా పెదిమల మీదికి నవ్వు తెచ్చుకొని, నేల మీది నుంచి పత్రికను తీస్తూ –

"నీ వంట్లో – అనడంలో నా వుద్దేశ్యం – నీ చెవి బాధను గురించే. కావాలంటే నీతో ఏ విషయాన్నయినా – ఎన్ని గంటలకాలమైనా సరే చర్చించడానికి తయారు. నీవు యం.ఏ. వయితే – నేను బి.ఏ. నీవు వేదాంతివయితే – నేను జర్నలిస్టును. ఇక ప్రారంభించు"

సుబ్బారాయుడు ప్రశాంత వదనంతో, రావు వంక ఓమారు చూసి –

"ఏమైనా మీ జర్నలిస్టులు మహా ఘటికులోయ్! జర్నలిజం అంటే, నాకు చర్మం ఒలవడం అన్నట్టు వినబడుతూ వుంటుంది. ఇక నా చెవి విషయం మామూలుగా అనుకున్నట్టు యీసారి కుడిచెవి చీము కారడమూ కాదు – బాధ పెట్టడమూ కాదు – ఒక అపూర్వ విషయం – ఎడమ చెవి..." – సుబ్బారాయుడు కుడిచేత్తో తన ఎడమ చెవిని అతి సున్నితంగా తాకి, దీర్ఘాలోచనలో పడ్డాడు.

రావు నిశ్శబ్దంగా పత్రిక చదువుకుంటున్నాడు. మౌనంగా ఆలోచించుకునేటప్పుడు సుబ్బారాయుణ్ణి పలకరించడం మహా ప్రమాదకరమని అతనికి తెలుసు. అలాంటి సందర్భాల్లో పలకరించామా అంటే – హఠాత్తుగా ఏమాత్రం హెచ్చరికా యివ్వకుండా, కాంట్ – నీట్జే – రస్సెల్, జోడ్‌లను ఒంటరిగానూ, కలగూరగంపగానూ ఎదటి వాళ్ల మీదికి విసురుతాడు. అచ్చగా వాళ్ల పుస్తకాల్లా మాట్లాడేస్తాడు.

సుబ్బారాయుడు గట్టిగా ఓమారు తుమ్మి, పొడుం డబ్బా దగ్గరకు చేయి పోనిస్తూ అన్నాడు.

"ఈ ప్రపంచాన్ని ఓమారు గట్టిగా జుట్టు పట్టుకుని కుదిలించదలచుకున్నాను"

"ఏ రూపంగా?"

"అదే ఆలోచిస్తున్నాను. ప్రపంచాన్ని మనం పట్టుకుంటే - తిరిగి అది మన పీక లంకించుకోకుండా ముందు జాగ్రత్త పడాలి. అందుకు మనకు కొన్ని అపూర్వశక్తి సామర్థ్యాలు కావాలి" - సుబ్బారాయుడు టేబిలు మీద గడ్డం ఆనించి కళ్లు మూసుకున్నాడు.

రావు పత్రికని టేబిలు మీద పడవేసి, సిగరెట్టు ముట్టించేందుకు అగ్గిపుల్ల గీసి, దాన్ని అలాగే చేతులో వుంచుకొని - "అంటే?" అన్నాడు.

సుబ్బారాయుడు కళ్లు మూసుకునే జవాబిచ్చాడు.

"మనం చెప్పేదానికి అవును - అనడం తప్పు కాదు - అనడం యీ ప్రపంచానికి తెలియకుండా చేయాలి. అలాంటి పరమ శక్తిని ముందు పొందాలి"

"అసాధ్యకార్యం అనుకుంటాను" - రావు చప్పరించాడు.

సుబ్బారాయుడు కుర్చీలో నిటారుగా కూర్చుని - పొడుంకాయతో టేబిలు మీద తాళం వేస్తూ, "అసాధ్యాలూ, దుస్సాధ్యాలు అనేవి యీ ప్రపంచంలో వున్నవనేది నాకు తెలుసు. కాని ఒకసారి దైవకృప, ఆయన హెచ్చరిక మనకు వూతగా దొరికిన తరవాత - ఏ కార్యాన్నైనా సాధించవచ్చు-" మాట పూర్తిచేయకుండానే, కుడిచేత్తో ఎడమ చెవిని సున్నితంగా పట్టుకొని కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

"ఆ చెవి ఏమైనా బాధ పెడుతూందా?" ' రావు సానుభూతితో అన్నాడు.

"బాధ కాదు. కొన్ని అపూర్వ సందేశాలూ, అవ్యక్త భావాలూ - గత నాలుగు రోజుల నుంచి యివి నాకు వినిపిస్తోన్నాయి. కొంతవరకు అర్థమయినై. మరికొంత అర్థం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాను" - సుబ్బారాయుడు కంటిపాపల్ని పైకి తిప్పాడు.

"ఆ సందేశాలూ - వాటి విషయంలో, మన దృక్పథాల్లో చాలా తేడా వుంది. కనుక ఆ విషయం నేను చర్చించను. ఒకవేళ చీము కారడం కుడి చెవి నుంచి ఎడమ చెవికి మారిందేమో డాక్టరుకు చూపించావా?"

సుబ్బారాయుడు ఓ నిమిషంసేపు కోపాన్ని తొక్కిపట్టేందుకు గట్టి ప్రయత్నం చేశాడు.

"ఇది డాక్టరుకు చూపించవలసిన విషయం కాదు. నీకు యిదివరకు చెప్పాననుకుంటాను - చిన్నప్పుడు నాకు ఓ చెవి చీము కారడం - దానిమీద మీ తలిదండ్రులు మోపిదేవి సుబ్బారాయుడుకు మ్రొక్కుకోవడం - అది నయం కావడం - ఆయన పేరే నాకు పెట్టడం - అదంతా..."

"అవును యిదివరకు చెప్పావ్. కాని యీ మధ్య తిరిగి ఆ చెవి చీము కారుతోందనీ, బాధగా వుందనీ అన్నావు కూడా"

సుబ్బారాయుడు కుర్చీలో నుంచి, రావు వైపు వంగి మెల్లగా అన్నాడు.

"అదంతా మన మానవుల్లోని దంభ గర్వాల కారణంగా దేవుడు చూపే ప్రతీకారం"

"అర్థం కాలేదు"

"అయితే విను" - సుబ్బారాయుడు పొడుంకాయను దగ్గరకు లాక్కున్నాడు.

రావు రిస్టువాచీ వంక ఓమారు చూసి నిశ్చలంగా కూర్చున్నాడు.

"చిన్నప్పుడు ఆ మొక్కుకోవడంతో పోయిన ఆ చెవి బాధ, తిరిగి కాలేజీలో చేరిన తరవాత ప్రారంభమై - యం.ఏ. ప్యాసయిన తరవాత ఎక్కువయింది"

రావు తల మరోవైపు తిప్పుకుని, "ఆఫీసు కెళ్ళాలి. సాయంకాలం వస్తా" అన్నాడు.

"ఇంతా ప్రారంభించిన తరవాత - మధ్యలో నీవు వెళతాననడం బాగా లేదు. అందులో నేను ఓ నిశ్చయం - దాన్ని ప్రతిజ్ఞ, శపథం అని అనవచ్చు. ఆ విషయం చాలా ముఖ్యమైంది. అది కూడా నీకు చెపుతాను"

ఆలోచించకుండా - సుబ్బారాయుడు ఏ ప్రతిజ్ఞా చేయడని రావుకు తెలుసు. సిగరెట్లు మానేస్తానన్నాడు. అంతే! మళ్ళీ యీనాటి వరకు ముట్టలేదు. పొడుం అలవాటు చేసుకున్నాడు. కాఫీ ముట్టనని ప్రతిజ్ఞ - కోకో తాగుతున్నాడు.

రావు మరో సిగరెట్టు ముట్టించి కుర్చీలో కదలకుండా కూర్చున్నాడు.

సుబ్బారాయుడు యింకోమారు పొడుంపట్టు పట్టి ప్రారంభించాడు.

"ఊహ బాగా వచ్చిన దగ్గిరనుంచీ - ముఖ్యంగా కాలేజీ చదువు ప్రారంభించిన దగ్గిర నుంచి - నా పేరు విషయంలో కొంత వ్యాకులత పడసాగాను. కొన్నిసార్లు పేరు మార్చుకుందామని గట్టిగా నిశ్చయించుకున్నాను కూడా"

రావు అతడి ధోరణికి అడ్డుతగలదలచుకున్నాడు. లేకపోతే సుబ్బారాయుడు గంటల తరబడి మాట్లాడేటట్టు కనబడ్డాడు.

"అసలు పేరులో ఏముంది? నీవు అనవసరంగా బాధపడడం తప్పు!"

సుబ్బారాయుడు ముఖం చిట్లించి, "రావూలూ, ప్రసాద్‌లూ లాంటి పేర్లతో బతికే వాళ్ళకు నాలాంటి వాళ్ళ బాధ తెలీదు. సుబ్బారాయుడు, యం.ఏ. చూడు ఎంత అసహ్యంగా ధ్వనిస్తోందో"

"ఇంతకూ అసలు విషయాన్ని మర్చిపోయావ్, నీ ప్రతిజ్ఞ - "

"దాన్ని చెప్పేముందు - ఒకప్పుడు ఎంతగానో నాకు న్యూనతగా తోచిన నా పేరు నన్ను వుద్ధరించడానికీ - అసలు నా జీవితాన్నే మరో మార్గంలో పెట్టడానికి ఎలా సాయపడిందో చెప్పాలి"

"సరే త్వరగా కానియ్"

"పేరు మార్చుకుందామని నేను తీవ్రంగా ఓ నిశ్చయానికి వచ్చినప్పుడల్లా, చెవి బాధపెట్టడం చీము కారడం ప్రారంభించేది. చిన్నప్పుడు మోపిదేవి సుబ్బారాయుడికి మొక్కుకుని ఆయన పేరు పెట్టగానే ఆ చీము కారడం ఆగిపోయింది. ఇప్పుడు యీ సంఘటనల్ని మొత్తం కలిపి, విడదీస్తే వచ్చే ఆన్సరు?"

"నాకు తెలియడం లేదు" - రావు కళ్ళు తేలవేసి గాలి పీలుచుకునేందుకు గట్టి ప్రయత్నం చేశాడు.

సుబ్బారాయుడు కుర్చీలో నుంచి లేచి, చేతుల్ని నడుం వెనకకు పోనిచ్చి - గదిలో అటూ యిటూ తిరగడం ప్రారంభించాడు.

"సాయంకాలం కనబడతాను" - రావు కుర్చీలో నుంచి లేచాడు.

"నా ప్రశ్నకు జవాబు రాలేదు"

"సాయంకాలం మాట్లాడదాం"

"ఇక యీ విషయాన్ని గురించి మాట్లాడేందుకు ఏమీ లేదు. ఒక్క విషయం నిశ్చితంగా తేలిపోయింది. దేవుడున్నాడు!"

"లేదని నేను ఎప్పుడూ అనలేదు" - రావు గాభరాగా అన్నాడు.

"అదే యీ ప్రపంచంతో వచ్చిన చిక్కు. ఉన్నాడంటూనే లేడన్నట్టుగా ప్రవర్తిస్తుంది. నీ మట్టుకు నీవు - చాలా దారుణమైన అనుమానాలు ప్రకటించావ్"

"ఎప్పుడు?"

"ఒకమారు నీవు అన్నావు - కని, నిర్దయగా రోడ్డు మీద బిడ్డను వదిలిపోయే క్రూరురాలైన మాతలాగా దేవుడు యీ లోకాన్ని సృష్టించి - తరవాత యిక్కడ జరిగే దారుణ హింసాకాండని, యుద్ధాల్ని చూస్తూ సహించి వూరుకోడం చాలా ఘోరం అని - గుర్తుందా?"

"ఆ మాట యిప్పుడూ అంటాను" - రావు రోషంగా రెట్టించాడు.

సుబ్బారాయుడు సాభిప్రాయంగా అతడి వంక చూసి -

"ఇది దైవదూషణ కంటే ఎక్కువైంది. దేవుడు యీ ప్రపంచాన్ని సృష్టించాడని ఒప్పుకుంటూ - తరవాత మన అల్పమైన బుద్ధితో ఆయన చర్యల్ని స్వల్పంచేసి మాట్లాడడం! రాజకీయాల్లో యిటు కాపిటలిజమో, అటు కమ్యూనిజమో కాక మధ్య మార్గాలంటూ చెప్పేవన్నీ ఎలా దగుల్బాజీ వ్యవహారాలో - దేవుడి విషయంలో కూడా యిటు వున్నాడని తనను అర్పించుకోవడమో, మధ్యమార్గాలంటూ లేవు. జర్నలిస్టువి కనక యీ మాత్రం నీకు తప్పక తెలిసి వుండాలి"

సుబ్బారాయుడు నవ్వుతూ రావు భుజం మీద చేయి వేసి - తిరిగి కుర్చీలో కూర్చో పెట్టాడు.

ఇద్దరూ ఒక నిముషం నిశ్శబ్దంగా ఒకళ్ళని ఒకళ్ళు చూసుకుంటూ వూరుకున్నారు.

రావు టేబిలు మీద వున్న పొడుంకాయను పరీక్షగా చూస్తూ -

"ఈ పూటకు నా ఆఫీసు పని చెడింది. ఏదో ప్రతిజ్ఞ శపథం అంటూ ప్రారంభించావు. ఆ విషయమన్నా చెప్పు"

"చెప్పేందుకు ప్రస్తుతం ఎక్కువ లేదు. టాం వెయిన్‌లూ, అనటోల్ ఫ్రాన్సులూ పచ్చడి కింద నలిగిపోయారు. అతి స్వల్ప విషయాలుగా కనబడే వాటి ద్వారా పరంజ్యోతి నా కళ్లు తెరిచాడు. ఒక వారం రోజుల్లో తపస్సు చేసి - యీ లోకం, లోతుపాతుల్ని తెలుసుకునేందుకు, అందరి కళ్ళు తెరిచేందుకు ప్రతిజ్ఞ పూనాను - " - సుబ్బారాయుడు ఎడమ చెవిని కుడిచేత్తో, అతి సున్నితంగా పట్టుకుని బుజ్జగించాడు.

"నీవు యిప్పటి పరిస్థితుల్ని బాగా అర్థంచేసుకున్నట్లు లేదు. అయినా - ఆ తపస్సు యిక్కడే వుండి ఎందుకు చేయకూడదు?"

ఇక్కడే వుండి అలా చేయటంగాని - ఏదైనా సాధించడంగాని అసాధ్యమైన పని. మనం, మతగ్రంథాలన్నీ తిరగేస్తే కాషాయ వస్త్రాలు కట్టి, కమండలం చేతబట్టి, నిర్జనారణ్యాలకు వెళ్లకుండా

ఎవరు దైవదర్శనం చేసుకోలేదు"

"అయినా – " – రావు అంతటితో ఆగాడు.

"ఊc! కానీ," – సుబ్బారాయుడు ఆత్రుతగా అన్నాడు.

"చాలా శ్రమ, ప్రయాస, యింకా – "

"శ్రమ ప్రయాసల్లేకుండా దేన్నీ సాధించలేం. శరీరం కోసం ఎంత వెగటూ, డోకూ పుట్టించేట్టున్నా కళ్ళు మూసుకుని కాడ్‌లివర్ ఆయిల్ తాగేస్తాం. కాని ఆత్మ కోసం ఏమాత్రం శ్రమ చేయడానికి అంగీకరించం. నేటి మానవ సంఘంలో దినదినాభివృద్ధి అవుతున్న జబ్బు యిదే"

"నీ ఎడమ చెవి – దాని ద్వారా వింటున్నాననే అపూర్వ సందేశాలు – అదంతా నా కర్థం కావడం లేదు"

సుబ్బారాయుడు ఓ చిరునవ్వు నవ్వి, జేబు గుడ్డతో చెవి తుడుచుకున్నాడు.

"నిజం చెప్పాలంటే నాక్కూడ ఆ సందేశాలు సరిగా అర్థంకాక, అరణ్యాలకు వెళ్ళి నిర్మలంగా తపస్సులో కూర్చుని, తేల్చుకుందామని నిర్ణయించుకున్నాను. ముందు ఆ సందేశాన్ని నేను సరిగా అవగాహన చేసుకున్న తరవాతనే – మానవజాతిని వుద్ధరించ గలగడంగాని – దైవాజ్ఞను అమలు జరపడంగాని – "

రావు కుర్చీలోనుంచి లేచి రిస్టువాచీ వంక చూశాడు!

"నేను సాయంకాలం వస్తాను. నా భయం ఏమిటంటే – నువ్వు పరిస్థితులను బాగా ఆలోచించి యీ నిర్ణయానికి రాలేదేమో అని. మాటవరసకు – ద్వాపర యుగం తరవాత, అరణ్యాలకు వెళ్ళి కాషాయ గుడ్డలూ, కమండలం పట్టి తపస్సు చేసిన వారెవరూ లేరు" – రావు గడప దిగి రోడ్డు మీదికి పోతున్నాడు.

టేబిలు మీద పొడుండబ్బా కోసం వెతుకుతున్న సుబ్బారాయుడు, రావు గదిలోంచి బయటకు పోవడం గమనించలేదు. అతడి చివరి పదాలు సుబ్బారాయుడుకు బాణాల్లా తగిలినై. తలయెత్తి చూశాడు. రావు రోడ్డు మీద వున్నాడు. కోపంగా అతడు గట్టిగా కేక వేశాడు.

"నీ పౌరాణిక పాండిత్యానికి, చరిత్ర జ్ఞానానికి సంతోషిస్తున్నాను. మహావీరుడూ, బుద్ధుడూ ఏ యుగంలో వాళ్లు? వల్లమాలిన జర్నలిస్టువి!"

వికారంగా, హేళనగా సుబ్బారాయుడు నవ్వే ధ్వని, రావుకు ఆ రోడ్డు మలుపు తిరిగే వరకు వినబడుతూనే వుంది.

సుబ్బారాయుడు ఆ రాత్రి మెయిల్‌లో బయలుదేరాడు. ప్రశాంతంగా ఆలోచించుకునేందుకు అవకాశం వుంటుందని, మొదటి తరగతి టిక్కెట్టు కొన్నాడు. కాషాయ వస్త్రాలు, కమండలం – యింకా ఆ రకమైన సరంజామా అంతా ఓ సంచీలో పెట్టాడు. వాటిని నల్లమల అడవుల్లో ప్రవేశించిన తరవాత బయటికి తీయాలని అతని నిర్ణయం.

రైలు వేగంగా పోతోంది. అనేక భావాలూ, పూర్వ ఋషుల చరిత్రల్లో తాను చదివిన వివిధ ఘట్టాలు అతని మనస్సులో గిర్రున తిరిగినై.

విశ్వామిత్రుడు! – ఆ పేరు గుర్తురాగానే కొంచెం వులిక్కిపడ్డాడు. అతని తపస్సు చెడకొట్టడానికి ఎన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినై. తను కూడా అలాంటి విఘ్నాలను ఎదుర్కోవలసివస్తుందా?

'నేను ఇంద్ర పదవిని గాని – అంతకంటె విలువైన మరే అధికారాన్ని గాని కాంక్షించడంలేదు. ఇప్పటికి, నా ఎడమ చెవి ద్వారా వింటున్న సందేశాల అర్థం తెలుసుకోవడం – దివ్యదృష్టి త్రికాలజ్ఞత – అంతే నాకు కావలసింది. తరవాత యింటికి వచ్చి యీ ప్రపంచంలో జరిగే ప్రతిఘటనకూ, కారణకార్యాలను చెప్తూ వుంటాను. నేను ఆశించే యీ స్వల్పానిక్కూడా అడ్డు తగిలేందుకు రంభల్నీ, మేనకల్నీ నా మీద ఎవరు ప్రయోగిస్తారు?'

పక్క పెట్టెలో ఎవరో మూడవ ప్రపంచ యుద్ధాన్ని గురించి తీవ్రంగా చర్చిస్తున్నారు. సుబ్బా రాయుడు వాళ్ళ మాటలు ఒక్క నిముషం సేపు విని, తిరిగి ఆలోచనలో పడ్డాడు.

'ప్రశాంతంగా వుండే, నిర్జనారణ్యాలల్లో తప్ప మనం దేవుణ్ణి కనుక్కోలేం. కాని అలాంటి అరణ్యాలన్నీ యీనాడు నశించిపోతున్నై. భారతదేశం తన ఆధ్యాత్మిక శక్తిని కోల్పోవడానికి ఒకే ఒక కారణం – అరణ్యాలు నశించడం! దానితో ఋషులూ, తపస్సు చేసేవాళ్ళు కూడా లేకుండా పోయారు. రైళ్ళ అరుపుల్లో మోటార్ల మోతల్లో, ఫ్యాక్టరీల కూతల్లో మానవుడికి ఏకాగ్రత ఎలా అలవడుతుంది? మరి ఋషులు ఎలా వుద్భవిస్తారు?'

పక్క పెట్టెలో మూడో ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభమయింది. సుబ్బారాయుడు ఆ గోలలో యిక ఆలోచించలేకపోయాడు. చెవిని ఆ వైపుకు తిప్పాడు.

"మాస్కో ఆజ్ఞ ప్రకారం నల్లమల అడవుల్లో కమ్యూనిష్టులు స్థావరాలు ఏర్పరచుకుని – స్టాలిన్ ఆర్డరు రాగానే మొత్తం ఇండియాను ఆక్రమించుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు"

సుబ్బారాయుడు గుండె ఆగిపోయినట్టయింది. తపస్సు చేసేందుకు తను అక్కడికే పోతున్నాడు!

"అసలు రష్యాలో కూలివాళ్ళదే రాజ్యం. రైతులు నానావస్థలు పడుతున్నారు. మచ్చుకు – ఏ కూలివాడికైనా జబ్బు చేసిందంటే – రైతును పట్టుకొచ్చి రక్తంలాగి – ఆ కూలి వాడికి యింజక్షన్ల ద్వారా ఎక్కిస్తారు"

"ఎవరు చెప్పారు?"

"మా...."

తరవాత చేతులో, కర్రలో కలిసినై. అంతా గందరగోళం. సుబ్బారాయుడు గట్టిగా చెవులు మూసుకున్నాడు. ప్రపంచానికి వెర్రి పుట్టింది. వైరుధ్యాలతో తన్నుకు చస్తున్నారు. కాని అంతా సృష్టించిన ఆ తండ్రి, ఏమి చేస్తున్నట్టు? ఎడమ చెవు నుంచి వస్తున్న అవ్యక్త సందేశాల్లో ఆ ప్రశ్నలకు జవాబుల కోసం సుబ్బారాయుడు ప్రయత్నం చేశాడు.

రైలు ఆగింది. సుబ్బారాయుడు కిటికీగుండా, తల బయటకు పెట్టి స్టేషను వైపు చూశాడు.

అది తను దిగవలసిన చోటు.

సంచి చేత్తో పట్టుకుని వేగంగా నడపడం ప్రారంభించాడు. సూర్యాస్తమయానికి ముందే తను గమ్యస్థానం చేరుకోవాలి.

అడవిలో కొంతదూరం కాలిబాటన నడిచి, పక్క మార్గం తీశాడు. గుబురుగా పెరిగిన వివిధ జాతి వృక్షాల్ని ఆశ్రయించి బతుకుతున్న తిప్పతీగలూ, ముండ్లపొదలూ అతడి మార్గాన్ని అడ్డుకుంటున్నై. నడక సాగడం లేదు. చెట్ల కొమ్మల్లో నుంచి అక్కడక్కడా తునకలు తునకలుగా కనబడుతున్న ఆకాశం వంక చూశాడు. సాయంత్రం అయిదు గంటలై వుంటుంది.

తను వెంట తెచ్చుకున్న బిస్కట్లూ, రొట్టెలూ నాలుగైదు రోజులకు సరిపోతై. తరువాత ఏం తిని బతికేట్టు? హఠాత్తుగా, అప్రయత్నంగా యీ ప్రశ్న అతడి ముందు గుబురుగా నిలబడింది.

ఋషులు ఏం తిని తపస్సు చేసేవాళ్ళు? కందమూలాలు, ఆకుఅలములూ, సెలయేటి నీళ్ళూ! అవును – తనూ అదే చేయాలి. కంద మూలాలు ఎక్కడుంటై? చుట్టూ చూసాడు. అన్నీ పేరులేని పెద్ద మాన్లూ, పిచ్చి ఆకులూ, ముళ్ళతీగలూ! నిస్పృహతో సంచీ వంక చూచుకున్నాడు.

కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకుందామని, అతడు సంచీ కిందపెట్టి కూర్చోబోయాడు. ఎదురుగా వున్న తీగలు విపరీతంగా కదిలినై. కారణం ఏమైవుంటుంది? భయంతో ఆశ్చర్యాన్ని కలిపి, సుబ్బారాయుడు రెప్పవాల్చకుండా చూస్తున్నాడు.

ఏదో జీవి నల్లని మూతిని ఆకుల్లో నుంచి బయటకు పెట్టి కాలమేఘంలా ఒక్క వూపుతో అతడి వైపు దూకింది. జాంబవంతుడు – కాదు. ఎలుగుగొడ్డు! అతడు వికృతంగా అరచి పరిగెత్తాడు.

తిరిగి కాలిబాట మీదికి ఎలా వచ్చాడో అతడికి తెలీదు. చెవులో శబ్దం ఎక్కువయింది! శరీరమంతా చెమటతో తడిసిపోయింది. నిరాశతో – 'ఏమైతే అదే కానీ' – అనుకుంటూ అక్కడే ఆ కాలిబాట మీదే కూర్చున్నాడు.

తను చదివిన పురాణాల్లో, ఋషులు చాలామంది రంభోర్వశుల తాకిడికి తట్టుకోలేక బాధపడ్డారే గాని క్రూరమృగాల నుంచీ ఆకలి దప్పికల నుంచీ అవస్థల పాలు కాలేదు! ఒకవేళ క్రూరమృగాల నుంచీ, ఆకలి దప్పికల నుంచీ బతికి బయటపడిన ఏ కొద్దిమందినో మాత్రమే పురాణకర్తలు గ్రంథస్థం చేశారా? లేక కలియుగంలోనే మానవులతోపాటు, జంతువులు కూడా క్రూరత్వాన్ని అలవరచుకున్నాయా?

"చేతులెత్తు, హ్యాండ్స్ అప్, హాత్ వుఠావ్"

సుబ్బారాయుడు వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. ఇద్దరు పోలీసులు! నిశ్చేష్టితుడయ్యాడు. వణుకుతున్న గొంతుతో "ఎందుకు?" అన్నాడు.

గాలిలో తుపాకి పేలింది. అతడు చేతులెత్తాడు. సంఘటనల్నీ అపూర్వంగా – అమానుషంగా కనబడినై.

"తుపాకి ఎక్కడ దాచావ్? మీ వాళ్ళంతా ఎక్కడున్నారు?"

ఒకడు జేబులూ, ధోవతి మడతలూ పరీక్ష చేస్తూంటే, రెండోవాడు తుపాకి గురిపెట్టి ప్రశ్నించాడు.

సుబ్బారాయుడికి అంతా ఓ పీడకలలా వుంది.

"నాకు తుపాకీ లేదు – తోడుగా ఎవరూ లేరు. ఒంటరిగాణ్ణి"

"అబద్ధం! పేల్చేస్తా. నిజం చెప్పు. నీ పేరు?"

"సుబ్బారాయుడు " – ఒక్క క్షణం ఆగి – "యం.ఏ." అన్నాడు.

"మొదటిది అసలు పేరు - తరవాత చెప్పింది గెరిల్లా మారుపేరు"

ఆ ఇద్దరు పోలీసులు నవ్వుకున్నారు.

"ఈ ఒక్క'రోజున యింతవరకు ఆరుగురు కమ్యూనిస్టు గెరిల్లాలను పట్టాం. నీవు ఏడోవాడివి. ఇన్‌స్పెక్టరుగారి దగ్గిరకు నడు!"

పోలీసు తుపాకి మడమతో, సుబ్బారాయుడి వీపుమీద పొడిచాడు.

అతడికి బాధ కలగలేదు - కల! పీడకల!

ఇన్‌స్పెక్టరు సుబ్బారాయుడిని చూస్తూనే తృప్తిగా తలవూపి, పోలీసులతో -

"ఆయుధాలు ఏమైనా దొరికినవా?" అన్నాడు.

"లేదు సార్!"

"ఇన్‌స్పెక్టర్ నోటు పుస్తకం తీసి, పెన్సిలు వేళ్ళమధ్య ఆడిస్తూ అధికార స్వరంతో అడిగాడు.

"మీ దళంపేరు? నాయకుడు?"

"నా పేరు సుబ్బారాయుడు - "

"నీ పేరు తరవాత చెప్పొచ్చు. ముందు మీ దళంపేరు - నాయకుడు"

సుబ్బారాయుడు ఓ నిమిషం ఇన్‌స్పెక్టరు వంక దీనంగా చూసి,

"నేను కమ్యూనిస్టునూ కాదు - గెరిల్లానూ కాదు. మీ పోలీసులు పొరబడ్డారు. తపస్సు చేసుకునేందుకు వచ్చాను"

ఇన్‌స్పెక్టరు నోటు పుస్తకంలో అంతవరకు రాసుకుని నవ్వాడు.

'నల్లమల అడవులకు ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసేందుక్కాక - తపస్సు చేసుకునేందుకు ఎవరూ రారు. అసలు తపస్సు చేయడమేంటి - నాకు ఆశ్చర్యంగా వుంది"

సుబ్బారాయుడు ఎడం చెవును ఓమారు సున్నితంగా తాకి, "ఏదో దైవ ప్రేరణవల్ల అలా బుద్ధిపుట్టి బయలుదేరాను" అన్నాడు.

"ఇది ఇంకా ఆశ్చర్యంగా వుంది. యీ రోజుల్లో ఎవడైనా తపస్సు చేయడానికంటూ అడవులకు వెళ్ళాడంటే నేను నమ్మను. అలాంటివి వట్టి కాకమ్మ కథలు. అలాంటి వాళ్ళు వున్నారంటూ ఎవడైనా చెప్తే - వాణ్ని విశాఖపట్టణం పిచ్చాసుపత్రిలో చేర్చమంటాను"

సుబ్బారాయుడు కొద్దిసేపు మౌనంగా వూరుకున్నాడు. తనలో మిగిలిన కొద్ది ధైర్యాన్నీ, సమయస్ఫూర్తినీ కూడగట్టుకొని -

"నేను తపస్సు చేసుకునేందుకు వచ్చానంటే మీకు ఆశ్చర్యంగా ఉండవచ్చు. కావాలంటే నా సంచిని పరీక్షించండి. అందులో కాషాయ వస్త్రాలు, కమండలం - అన్నీ వున్నై"

ఇన్‌స్పెక్టరు కుర్చీలోనుంచి స్ప్రింగులా లేచి నుంచున్నాడు.

"ఎక్కడ! ఆ సంచి ఎక్కడ! అందులో పిస్టల్సూ, యింకా మనకు అవసరమైన యితర కాయితాలు వుండి వుంటై"

పోలీసులు ఒకళ్ళ మొఖం ఒకళ్ళు చూసుకున్నారు.

"మాకు తెలీదు. మేం పట్టుకున్నప్పుడు యితడి దగ్గర సంచి లేదు"

ఇన్‌స్పెక్టరు కోపంగా రెండడుగులు ముందుకు వేశాడు. పోలీసులు భయంగా మూడడుగులు వెనక్కి వేశారు. పట్టరానంత వుద్రేకంతో అతడు సుబ్బారాయుడు మెడ గట్టిగా పట్టుకొని –

"నిన్నూ, నీ దళాన్నీ ఒక వారం రోజుల్లో నామరూపాలు లేకుండా చేస్తాం. తపస్సు అని నన్ను మోసపుచ్చదల్చుకున్నావా?"

సుబ్బారాయుడి ముఖం వెల వెల పోయింది.

"సంచి వున్న మాట నిజమా? అయితే ఎక్కడ దాచావ్?"

నీరసంగా గోడకు చేరగిలబడి కూర్చుని, హీనస్వరంతో సుబ్బారాయుడు అన్నాడు –

"మీరు అనవసరంగా బాధిస్తున్నారు. సంచి, అందులో కమండలం, కాషాయ వస్త్రాలు వున్నమాట నిజం. ఎలుగొడ్డును చూచి భయపడి, వాటిని అక్కడే చెట్లల్లో వదిలేశాను"

నోటు పుస్తకం మూసి ఇన్‌స్పెక్టరు ఆశ్చర్యంగా, హేళనగా అతడి వంక చూశాడు.

"అన్నీ జిత్తులు! ఆ సంచి కోసం వెతికేందుకు యిప్పుడే పోలీసుల్ని పంపుతున్నాను. అది దొరికి – అందులో ఇతర వస్తువులుకాక, నీవు చెప్పినవే వుంటే సరే, లేకపోతే – " – సిమెంటు, ఇనుము ఘర్షించినై.

"మీరు తొందర పడుతున్నారు. నాపేరు సుబ్బారాయుడు యం.ఏ. బెజవాడ, రామాలయం వీధి, శివాలయం సందు ఇంటి నెం – "

"ఆపేసెయ్! ఆ భారతమంతా నా కనవసరం. సంచి దొరికి అందులో నీవు చెప్పే వస్తువులు కనబడేంతవరకు, నీకు లాకప్. అరే! నంబర్....త్రీనాట్!"

ఆ రాత్రి – ఇనుపచువ్వల వెనుక, దేవుడి సృష్టికౌశలం మీద అభివృద్ధి చూపిస్తూ మానవుడు నిర్మించిన, ఆ మరో ప్రపంచంలో సుబ్బారాయుడు బుర్ర వేడెక్కేవరకు ఆలోచించి కన్నుమూశాడు.

కలత నిద్దరలో కల :

భారతదేశంలో వున్న మహారణ్యాలన్నీ ఒకేసారి ముట్టుకుని, బ్రహ్మాండమైన మంటలతో పొగలతో తగలబడిపోతున్నై. ఆ మండే అగ్నిలో చిక్కుకుని పెద్ద పులులూ, సింహాలూ, తోడేళ్ళూ, గుంటనక్కలూ, ఋషులూ అందరూ, అన్నీ మాడి బూడిదైపోతున్న చుట్టూ లక్షల కోట్ల సంఖ్యల్లో చేరిన ప్రజానీకం 'పండించేందుకు పొలాలు! ఇళ్ళు కట్టుకునేందుకు స్థలాలు!' అంటూ ఉత్సాహంతో కేకలు వేస్తున్నారు.

సుబ్బారాయుడు నిద్దరలో మూలుగుతూ, యింకోవైపు పొర్లాడుతూ –

"దేవా! భారతదేశం ఆధ్యాత్మిక శక్తిని కోల్పోతోంది. మానవుడు నిన్ను సాధించేందుకు యిక ఏ నిర్జనారణ్యానికి వెళ్ళి తపస్సు చేసుకుంటాడు? వున్నావా? వుంటే – చూస్తూ వూరు కుంటావా? అంతా మోసం? మోసం!"

సుబ్బారాయుడు పెద్దగా అరుస్తూ లేచి కూర్చున్నాడు. ఎడం చెవి బాధ పెడుతోంది. చేత్తో తాకి చూశాడు. విపరీతంగా చీము కారుతోంది!

❋

(తెలుగు స్వతంత్ర : 29-4-1949)